

[Lannung.]

har anvendt i deres udkast, kan ikke med rimelighed af nogen forstås på den måde.

Det punkt, jeg har hæftet mig ved — ganske på linje med undersøgelsesudvalget — er efter min opfattelse det eneste punkt, med hensyn til hvilket der kan rettes virkelige bebrejdelser, selv om det ikke er strafbart. En stor del af forklaringen på, at direktør Christiansen og vicedirektør Magnus Jensen ikke gik stærkere ind på betænkelighederne ved uden forbehold at påberåbe sig erklæringen, var utvivlsomt den, at de, som det tydeligt fremgår af deres forklaringer til undersøgelsesudvalget, i virkeligheden ligesom direktør Ebbe Groes og adskillige andre afhørte medlemmer af den grønlandske handels styrelsesråd, ikke syntes, at erklæringen af 11. marts var væsensforskellig fra erklæringen af 8. marts, men i det hele, som det siges, måtte betragtes som en uddybning af denne. Og det må heller ikke glemmes, at både i første og andet stykke i erklæringen af 8. marts forudsættes det klart, at vinterbesejlingen skal fortsætte, men i begrænset omfang.

Det er vel også forklaringen på, at ingen af dem, der måtte have kendt hr. Kjærbøls endelige manuskript til svaret til Augo Lynge, før svaret blev givet, fandt anledning til at sige til over for hr. Kjærbøl, til trods for det store eftertryk, der var kommet til med ordene „autoritative erklæring“, og det er vel tillige forklaringen på det bemærkelsesværdige forhold, at ikke nogen af de mange, der før eller umiddelbart efter mødet i folketinget vidste besked om de to erklæringers eksistens — hverken direktør Christiansen, vicedirektør Magnus Jensen, styrelsesrådets formand, direktør Ebbe Groes, departementschef Eske Brun eller andre — efter besvarelsen i folketinget lod høre fra sig, og det hverken til ministeren eller til andre rette vedkommende, til trods for at hr. Kjærbøl havde påberåbt sig erklæringen af 11. marts uden nogen antydning af et forbehold.

Man kan vel heller ikke se helt bort fra, at vi andre nu let vil være tilbøjelige til at bedømme det, der dengang skete, ud fra den viden, vi i dag har om det senere passerede; der sker herved let en vis forskydning i perspektivet. Men vi må retfærdigvis også nu søge at bedømme, hvad

der da skete ud fra det pågældende tidspunkts forudsætninger. Det er jo indlysende, at de nævnte herrer dog burde have reageret på den ene eller anden måde, selv om det så måtte blive efter mødet i tinget, hvis de dengang — vel at mærke dengang — havde opfattet hr. Kjærbøls udtalelser som uforsvarlige. Men sandheden er og bliver vel den, at de ikke på det tidspunkt opfattede erklæringerne som så væsensforskellige, som vi nu i de senere begivenheders lys er tilbøjelige til at opfatte dem.

Spørgsmålet bliver herefter, om det af mig nærmere omtalte punkt, som jeg jo må hæfte mig ved, kan og bør danne grundlag for, at folketinget beslutter at rejse rigsretstiltale; og lad mig straks sige, at det forekommer mig, at der i en sag som den foreliggende burde være søgt en bedre udvej, før man søgte at gå til rigsretsbehandling, hvad jeg skal vende tilbage til. Nogen nødvendighed for en rigsretssag, således som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen hævder, støttet af det ærede medlem hr. Henry Christensen, foreligger der jo overhovedet ikke; al argumentation i så henseende må specielt på grundlag af det foreliggende med hensyn til gerningsindhold og straffebestemmelser og den i gunstigste fald for forslagsstillerne meget, meget spinkle forbindelse, der er derimellem, virke meget søgt. Og hertil kommer det ærede medlem hr. Ninn-Hansens udtalelser til Aftenberlingen i begyndelsen af september og hele den velforståelige tåven, der har præget det oprindelige handlingsforløb, hvor man i høj grad talte på knapperne, indtil det ærede medlem hr. Aksel Larsen spillede ud.

Hele denne sag vil jo være en alvorlig påmindelse til alle, og det i lige grad enten vi får en rigsretssag, eller sagen får en anden og rimeligere udgang, som jeg håber, ja, vel snarere i sidste tilfælde. Lad os tænke os, at en eventuel rigsretssag ender med frifindelse, hvad de fleste jurister vel regner med er overvejende sandsynligt, giver det så en særlig garanti mod en eventuel gentagelse, som man nævner? Selvfølgelig ikke. Og i så tilfælde har det høje ting givet sagen fra sig, om jeg så må sige, og har ikke mulighed for at foretage sig videre i sagen. Dette er jo ikke nogen særlig god løsning.